

S P R Á V A

o výsledku kontroly výberu miestnych daní a poplatkov

V súlade s ust. § 18f ods. 1 písm. d) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, podľa ktorého hlavný kontrolór obce predkladá správu o výsledkoch kontroly priamo obecnému zastupiteľstvu na jeho najbližšom zasadnutí,

Všeobecné náležitosti:

Povinná (kontrolovaná) osoba : Obec Gemerská Hôrka

Oprávnená (kontrolujúca) osoba: hlavná kontrolórka obce Gemerská Hôrka

Miesto vykonávania kontroly: Obecný úrad

kontrola bola vykonávaná v čase: od 02.01.2025 do 19.03.2025

Dátum zaslania správy z kontroly: 03.04.2025

Cieľ kontroly: Zabezpečiť dodržiavanie osobitných predpisov a vnútorných predpisov pri výbere miestnych daní a poplatkov

Kontrolované obdobie: roky 2021 - 2024

Štatutárny zástupca: Gejza Milko -starosta obce.

1. Legislatívny rámec

1. Zákon č. 357/2015 Z.z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
 2. Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
 3. Zákon č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov,
 4. Zákon č 563/2009 Z.z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
 5. Zákon č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Všeobecne záväzné nariadenie o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

2. Predložené doklady, písomnosti, informácie a iné podklady ku kontrole

1. Prehľad výberu daní a poplatkov za roky 2021 -2024,
2. Prehľad nedoplatkov na miestnych daniach z nehnuteľností a poplatkoch za KO k 31.12.2024

3. Samotný výkon kontroly

Vybrané ustanovenia daňového poriadku – zákona č. 563/2009 Z.z.

§ 1

Predmet a rozsah pôsobnosti

- (1) Tento zákon upravuje správu daní, práva a povinnosti daňových subjektov a iných osôb, ktoré im vzniknú v súvislosti so správou daní.

§ 2

Základné pojmy

Na účely tohto zákona sa rozumie:

- a) správou daní, postup súvisiaci so správnym zistením dane a zabezpečením úhrady dane a ďalšie činnosti podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov,¹⁾
- b) daňou, daň podľa osobitných predpisov¹⁾ (*zákon č. 582/2004 Z.z.*) vrátane úroku z omeškania, úroku a pokuty podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov,²⁾ miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady podľa osobitného predpisu³⁾ (*zákon č. 582/2004 Z.z.*) v ktorom sa rozhoduje o právach a povinnostiach daňových subjektov,
- d) daňovým preplatkom suma platby, ktorá prevyšuje splatnú daň,
- e) daňovou pohľadávkou, pohľadávka správcu dane na dani do lehoty splatnosti dane, ak tento zákon neustanovuje inak,
- f) daňovým nedoplatkom dlžná suma dane po lehote splatnosti dane.

§ 3

Základné zásady správy daní

- (1) Pri správe daní sa postupuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, chránia sa záujmy štátu a obcí a dbá sa pritom na zachovávanie práv a právom chránených záujmov daňových subjektov a iných osôb.

§ 4

Správca dane a osoby zúčastnené na správe daní

- (1) Správcom dane je daňový úrad, colný úrad a obec.

Vybrané ustanovenia zákona č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov

§ 5

Predmet úpravy

Týmto zákonom sa ustanovujú miestne dane a miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

§ 6

Druhy miestnych daní

- (1) Miestnymi daňami, ktoré môže ukladať obec, sú:

- a) daň z nehnuteľností,
- b) daň za psa,
- c) daň za užívanie verejného priestranstva,
- d) daň za ubytovanie,
- e) daň za predajné automaty,
- f) daň za nevýherné hracie prístroje,
- g) daň za výjazd a zotrvanie motorového vozidla v historickej časti obce,
- h) daň za jadrové zariadenie.

- (2) Obec ukladá miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (ďalej len „poplatok“).

§ 7

Zdaňovacie obdobie

Zdaňovacím obdobím miestnych daní uvedených v § 2 ods. 1 písm. a), b), e), f) a h) a poplatku uvedeného v § 2 ods.2 je kalendárny rok.

§ 8

DAŇ Z NEHNUTEĽNOSTÍ

Daň z nehnuteľností zahŕňa:

- a) daň z pozemkov,
- b) daň zo stavieb,
- c) daň z bytov a z nebytových priestorov v bytovom dome.

Rok	2021	2021	2022	2022	2023	2023	2024	2024
Daň z	Predpis	Výber	Predpis	Výber	Predpis	Výber	Predpis	Výber
pozemkov	9 284,76	9 610,73	9 408,14	9 141,63	14 083,78	13 611,22	16 034,90	16 679,02
Stavieb	58 580,26	68 080,29	58 514,63	60 269,47	67 688,14	66 421,47	68 026,68	62 253,49
Bytov	284,11	293,7	280,91	275,91	281,59	288,22	321,82	321,24
Spolu	68 149,13	77 984,72	68 203,68	69 687,01	82 053,51	80 320,91	84 383,40	79 253,78

Prehľad výberu dane z nehnuteľností

Pomer výšky výberu daní z nehnuteľností k výške predpisu / vyrubenie /

	2021	2022	2023	2024
% pomer	114,43	102,17	97,88	93,92

Celkové nedoplatky za posledných sedem rokov:

Daň z	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
-------	------	------	------	------	------	------	------

pozemkov	754,04	747,19	1 681,96	1 359,92	1 622,47	2 095,03	1 449,56
stavieb	1 113,02	7 920,40	13 302,92	3 798,93	1 987,08	3 253,75	8 984,97
bytov	2,22	3,20	14,37	4,78	9,78	3,15	3,73
Spolu	1 869,28	8 670,79	14 999,25	5 163,63	3 619,33	5 351,93	10 438,26

Celkové nedoplatky za posledných sedem rokov k 31.12.2024 sú vo výške **50 112,47 EUR**.
Z vyššie uvedeného prehľadu výberu dane z nehnuteľnosti je zrejmé, že percentuálna výška pomeru výberu dane k výške predpisu k 31.12.2024 predstavuje 93,92 % .
Výška tejto dane má podstatný vplyv na celkovú výšku výberu miestnych daní.

§ 9

POPLATOK

(1) Poplatok sa platí za:

- činnosti nakladania so zmesovým komunálnym odpadom,
- činnosti nakladania s biologicky rozložiteľným komunálnym odpadom,
- triedený zber zložiek komunálneho odpadu, na ktoré sa nevzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov,
- náklady spôsobené nedôsledným triedením oddelene zbieraných zložiek komunálneho odpadu, na ktoré sa vzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov a
- náklady presahujúce výšku obvyklých nákladov podľa osobitného predpisu,²⁶⁾
- činnosti nakladania s drobným stavebným odpadom, ak v obci nebol zavedený množstvový zber drobného stavebného odpadu.

(2) Ak ďalej nie je ustanovené inak, poplatok platí poplatník, ktorým je

- fyzická osoba, ktorá má v obci trvalý pobyt alebo prechodný pobyt alebo ktorá je na území obce oprávnená užívať alebo užíva byt, nebytový priestor, pozemnú stavbu alebo jej časť, alebo objekt, ktorý nie je stavbou, alebo záhradu, vinicu, ovocný sad, trvalý trávny porast na iný účel ako na podnikanie, pozemok v zastavanom území obce okrem lesného pozemku a pozemku, ktorý je evidovaný v katastri nehnuteľností ako vodná plocha,
- právnická osoba, ktorá je oprávnená užívať alebo užíva nehnuteľnosť nachádzajúcu sa na území obce na iný účel ako na podnikanie,
- podnikateľ, ktorý je oprávnený užívať alebo užíva nehnuteľnosť nachádzajúcu sa na území obce na účel podnikania.

§ 10

Sadzba poplatku

(1) Poplatok môže byť určený (§ 79 ods. 1 zákona o miestnych daniach):

- pre (celú) obec,
- pre jednotlivú časť obce podľa § 17a zákona o miestnych daniach,
- v jednotlivom katastrálnom území,
- pre poplatníkov obývajúcich alebo užívajúcich určité druhy nehnuteľností alebo sídliačich v určitých druhoch nehnuteľností.

Zároveň môže byť poplatok určený nasledovne ako:

- paušálny poplatok za osobu a kalendárny deň alebo za osobu a kalendárny rok,

- poplatok za nevážený množstvový zber komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu,
- poplatok za nevážený množstvový zber komunálneho odpadu,
- poplatok za vážený množstvový zber drobného stavebného odpadu,
- poplatok za vážený množstvový zber komunálneho odpadu.

Mení sa výška poplatku, kedy obec podľa nového znenia § 78 ods. 1, 2 a 3 zákona o miestnych daniach (čl. I bod 1) určí sadzbu poplatku v súlade so zavedeným systémom zberu komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu:

1. paušálne za osobu a kalendárny deň v sume najmenej 0,02 eura a najviac 0,2 eura; obec môže paušálnu sadzbu poplatku vyjadriť aj v sume za kalendárny rok,
2. za nevážený množstvový zber komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu v sume najmenej 0,01 eura a najviac 0,2 eura za jeden liter alebo dm³ komunálnych odpadov, ak v obci nebol zavedený vážený množstvový zber drobného stavebného odpadu,
3. za nevážený množstvový zber komunálneho odpadu v sume najmenej 0,01 eura a najviac 0,2 eura za jeden liter alebo dm³ komunálnych odpadov, ak v obci bol zavedený vážený množstvový zber drobného stavebného odpadu,
4. za vážený množstvový zber drobného stavebného odpadu v sume najmenej 0,01 eura a najviac 0,2 eura za jeden kilogram drobných stavebných odpadov.

(V obci Gemerská Hôrka v roku 2024 je stanovená sadzba komunálneho odpadu 0,0491 €/deň alebo 18,00 € za osobu a kalendárny rok pre fyzickú osobu, pre právnickú osobu a podnikateľov 18,00 € za osobu a za kilogram drobného stavebného odpadu sadzba poplatku je 0,055 €).

(2) Sadzba poplatku podľa odseku 1 nesmie byť vyššia ako súčet priemerných nákladov obce na zabezpečenie činností nakladania s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi.

Obec pri ustanovení výšky miestneho poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad vychádza zo skutočných nákladov obce na nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom vrátane nákladov. Výnos miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady použije obec výlučne na zber, prepravu, zhodnocovanie a zneškodňovanie komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov.

Prehľad výberu poplatku za komunálny odpad

Rok	2021	2021	2022	2022	2023	2023	2024	2024
Poplatok za	Predpis	Výber	Predpis	Výber	Predpis	Výber	Predpis	Výber
TKO	11 174,72	9431,56	11 064,09	8975,55	14 399,92	11 443,21	19 640,18	14 959,12

Pomer výšky výberu poplatkov k výške predpisu za komunálny odpad

	2021	2022	2023	2024	
% pomer	84,40	81,12	79,46	76,16	

Celkové nedoplatky za posledných sedem rokov:

Poplatok	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
TKO	846,15	520,57	1 627,69	1 743,16	2 088,54	2 956,71	4 681,06

Celkové nedoplatky za posledných sedem rokov k 31.12.2024 sú vo výške 14 463,88 **EUR**.
Poplatok za komunálny odpad z hľadiska svojej výšky má podstatný vplyv na celkový výber miestnych daní a poplatkov.

Daňové nedoplatky

Vybrané ustanovenia daňového poriadku vo vzťahu k daňovým nedoplatkom

§ 85

Premĺčanie a zánik práva vymáhať daňový nedoplatok

- (1) Právo na vymáhanie daňového nedoplatku je premĺčané po šiestich rokoch po skončení kalendárneho roku, v ktorom daňový nedoplatok vznikol. Ak správca dane v lehote podľa prvej vety doručí daňovému subjektu výzvu podľa § 80, začína plynúť nová premĺčacia lehota po skončení kalendárneho roku, v ktorom bola výzva doručená.
- (2) Počas daňového exekučného konania lehota podľa odseku 1 neplynie.
- (3) Právo na vymáhanie daňového nedoplatku zaniká po 20 rokoch po skončení kalendárneho roku, v ktorom daňový nedoplatok vznikol.

§ 88

Daňové exekučné konanie

Základné ustanovenia

- (1) Daňovým exekučným konaním je konanie, v ktorom správca dane z úradnej moci vymáha daňový nedoplatok, iné peňažné plnenie uložené rozhodnutím, exekučné náklady a hotové výdavky podľa § 149.

Obce majú v zásade dve možnosti, ako zabezpečiť nútenú úhradu daňového nedoplatku:

1. poveriť vykonaním exekúcie súdneho exekútora,
2. vykonať daňové exekučné konanie vo vlastnej réžii.

Ad 1: Obec môže poveriť vykonaním exekúcie **súdneho exekútora**. Súdny exekútor je pridelený náhodne, nie je tak už možné si exekútora vybrať podľa vlastných preferencií. Súdny exekútor postupuje podľa ustanovení zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) na podklade **exekučného titulu**, ktorým je právoplatné rozhodnutie obce, ktorým bolo uložené plnenie alebo výkaz daňových nedoplatkov.

V praxi sa ako exekučný titul používa viac výkaz daňových nedoplatkov, keďže obsahuje v jednom dokumente všetky daňové nedoplatky daňového dlžníka. Náležitosti výkazu daňového nedoplatku ustanovuje § 89 ods. 2 daňového poriadku, pričom výkaz daňových nedoplatkov je vykonateľný dňom jeho vyhotovenia a daňový dlžník sa neupovedomuje o jeho zostavení ani o jeho vykonateľnosti. Je to akoby súpis všetkých daňových nedoplatkov konkrétnej osoby.

Ad 2: Obec môže realizovať aj **vlastné daňové exekučné konanie** (štvrtá hlava daňového poriadku). Táto možnosť ale nie je veľmi využívaná, pretože obce a mestá väčšinou nemajú potrebné odborné kapacity na to, aby takéto pomerne náročné konanie viedli, preto radšej celou agendou poveria súdneho exekútora. Na druhej strane, daňové exekučné konanie umožňuje mať priamy dohľad nad vymáhaním svojich pohľadávok a nebyť tak závislým od postupu súdneho exekútora.

§ 23

zákona č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi

Osobitný príjemca

(1) Úrad určí osobitného príjemcu, ak

- a) sa doterajším poskytovaním pomoci v hmotnej núdzi nedosiahol účel, na ktorý je určená,
- b) možno odôvodnene predpokladať, že poskytovaním pomoci v hmotnej núdzi sa nedosiahne účel, na ktorý je určená,

(2) Osobitný príjemca je obec, v ktorej má príjemca pomoci v hmotnej núdzi trvalý pobyt; úrad môže určiť za osobitného príjemcu inú právnickú osobu alebo fyzickú osobu, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu.

(3) Osobitný príjemca je povinný :

- použiť pomoc v hmotnej núdzi v prospech členov domácnosti a na účel, na ktorý je určená,

(4) Úrad uvoľní osobitného príjemcu, ak

- a) odpadli dôvody na jeho určenie,
- b) osobitný príjemca neplní svoje povinnosti; úrad zároveň určí iného osobitného príjemcu.

Preverenie zverejňovania zoznamov neplatičov dane

§ 52

Zverejňovanie zoznamov

(2) Správca dane, ktorým je obec, môže zverejniť zoznam

- a) daňových dlžníkov podľa stavu k 31. decembru predchádzajúceho roka, u ktorých úhrnná výška daňových nedoplatkov presiahla u fyzickej osoby 160 eur a u právnickej osoby 1 600 eur,

b) daňových subjektov, ktorým bol v kalendárnom roku, ktorý predchádza roku, v ktorom sa budú zoznamy zverejňovať povolený odklad platenia dane alebo povolené platenie dane v splátkach presahujúce u fyzickej osoby 160 eur a u právnickej osoby 1 600 eur a tento odklad platenia dane alebo povolené platenie dane v splátkach naďalej trvá.

(3) V zoznamoch podľa odsekov 1 a 2 sa uvedie

a) meno a priezvisko fyzickej osoby, jej trvalý pobyt alebo miesto podnikania, ak je odlišné od trvalého pobytu,

b) obchodné meno alebo názov právnickej osoby a jej sídlo,

c) suma

1. daňových nedoplatkov,

2. dane, u ktorej bolo povolené jej zaplatenie v splátkach alebo povolený odklad platenia dane alebo.

(4) Zoznamy podľa odseku 2 zverejňuje obec v prvom polroku bežného roka na svojom webovom sídle alebo na mieste obvyklom na oznamovanie informácií.

Kontrolou bolo zistené, že **obec nezverejňuje** na webovom sídle obce zoznam daňových dlžníkov.

Kontrola vybraných spisov na základe náhodného štatistického výberu

V rámci jednotlivých spisov týkajúcich daní a poplatkov boli preverené niektoré vybrané dokumenty tvoriace časť kompletného spisu daňovníka.

Kontrolou predložených vybraných spisov neboli zistené nedostatky v rámci postupu zabezpečenia výberu daní a poplatkov resp. vymáhania nedoplatkov.

Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností týkajúcich sa výšky nedoplatkov pri jednotlivých daniach a poplatkoch navrhujem:

- vyvolať opakované rokovanie s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava za účelom dosiahnutia zvýšeného počtu zaradených do inštitútu osobitného príjemcu podľa § 23 zákona č. 417/2013 Z.z. v znení neskorších predpisov,
- uplatňovať zadržanie vodičského preukazu do vymáhania nedoplatku,
- v nevyhnutných prípadoch uplatňovať daňové exekučné konania.

4. Záver

Obec účinne vymáha nezaplatené pohľadávky. Podľa zákona č. 563/2009

Z. z. o správnom konaní pri vymáhaní daňových pohľadávok po lehote splatnosti vzniknutých z titulu nezaplatenej dane z nehnuteľností a poplatkov za komunálny odpad boli zo strany obce vykonané účinné opatrenia za účelom zabezpečenia vymožiteľnosti predmetných pohľadávok.

Vzhľadom k uvedenému objemu nedoplatkov doporučujem ešte dôslednejšie a aktívnejšie sa venovať vymáhaniu nedoplatkov napr.: - zaslaním výziev,

- doručiť poštový poukaz /šek/ do schránky neplatiča a tým ho upozorniť na nedoplatok,
- osobným dohovorom starostu s neplatičom.

Kontrola je skončená dňom zaslania správy povinnej osobe.

V obci Gemerská Hôrka dňa 19.03.2025

.....
Margita Kisfaludiová- hlavná kontrolórka obce